

Nr 613

Av herr **Pettersson, Karl, m. fl.**, *angående utbyggnaden av speciallärarutbildningen.*

(Lika lydande med motion nr 718 i Andra kammaren)

På senare tid har en strävan inom skolpolitiken varit att skapa resurser för att möjliggöra undervisning, vård och rehabilitering av elever med skolsvårigheter och handikapp.

Inom undervisningsområdet har man sedan flera år varit klart inriktad på att verksamheten skall bedrivas rationellt och effektivt utan eftersättande av kvalitetskravet.

En stark strävan har kunnat skönjas att åstadkomma åtgärder för att stödja olika minoritetsgruppers undervisning och utbildning. Till minoritetsgrupperna räknas på skilda sätt handikappade.

I fråga om sådana åtgärder för stöd åt dessa gäller med särskild tyngd att skapa möjligheter till en väl planlagd, effektiv och sammanhängande utbildningsgång.

Med utvecklingen i riktning mot ökad integration av elever med skolsvårigheter och handikapp i de vanliga klasserna, som den nya läroplanen för grundskolan innebär, kommer kravet på såväl stationär som ambulering kliniskundervisning att öka. Som varianter i skolans resurskapande kommer dock specialklasser alltså att behövas.

Som en följd av detta tänkesätt har målsättningen för grundskolan enligt den nya läroplanen blivit att försöka skapa sådana resurser inom den vanliga klassens ram att även de handikappade eleverna nu i denna skall möta »en bättre skolmiljö», anpassad efter deras speciella svårigheter.

Kommunerna får större frihet att själva utforma organisationen av den specialundervisning som kommer att krävas för lyckad integrering av elever med skolsvårigheter och handikapp i de vanliga klasserna. Detta kommer bl. a. att medföra en utökning av kliniskundervisningens omfattning. För att inte kvalitetskravet på undervisningen skall eftersättas måste välutbildade speciallärare finnas tillgängliga för denna utökning av specialundervisningen.

I Norrlandsläna syns speciallärarbehörigheten bland lärare som undervisar i specialklasser och kliniker vara avsevärt lägre än i de syd- och mellansvenska läna, uppskattningsvis endast mellan 20 och 30 %. I närheten av utbildningsorterna Stockholm, Göteborg och Malmö ligger motsva-

rande procenttal omkring 50. I verkligheten är skillnaden större, då andelen specialklasser och kliniker i förhållande till totala antalet elever är avsevärt mindre i Norrlandslänen än i övriga delar av Sverige.

Den stora bristen på behöriga speciallärare är för Norrlands del djupt oroande. En av de primära förutsättningarna för ett fullföljande av samhällets stävan att skapa villkor för en så god anpassning som möjligt för den handikappade samhällsmedborgaren torde vara att undervisningen sköts av väl utbildad och kvalificerad lärarpersonal.

Med nuvarande utbildningstakt är klyftan stor mellan behovet och tillgången på utbildade speciallärare.

På grund av det anförda måste starkt framhållas nödvändigheten av en utökning av utbildningskapaciteten för speciallärare. Då underskottet är mest kännbart för Norrlands del och detta tycks bero på den nuvarande organisationen av speciallärarutbildningen, som koncentrerats till Stockholm, Göteborg och Malmö, bör en utökning av speciallärarutbildningen ske genom tillskapande av ytterligare en speciallärarlinje förlagd till Norrland.

Med stöd av vad här anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag för ytterligare utbyggnad av speciallärarutbildningen; samt

att sådan utbildning i första hand förlägges till Norrland.

Stockholm den 28 januari 1970

Karl Pettersson (m) *Gunvor Stenberg (m)* *Bertil Strandberg (m)*
